

melsen tager imidlertid efter forarbejderne næppe sigte på de her omhandlede forhold, og under alle omstændigheder er de tilfælde, hvor en voksen udnytter sin fysiske eller psykiske overlegenhed til at opnå samleje med en mindreårig, ikke begrænset til tilfælde, hvor den mindreårige kan betegnes som værgeløs. Der henvises nærmere til bemærkningerne til lovforslag nr. L 99 (fremsat den 26. november 2003) om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Ændring af strafferammer og bestemmelser om straf), jf. Folketingstidende 2003-04, Tillæg A, side 3364.

5.3.3. Straffelovrådet har endvidere overvejet, om der bør ske en forhøjelse af strafferammen i straffelovens § 222 for at sikre, at det indgår som en skærpende omstændighed ved strafudmålingen, at gerningsmanden har opnået samlejet (jf. også §§ 224/225) ved udnyttelse af en fysisk eller psykisk overlegenhed, hvilket er en af de måder, som lovgivningsmagten tidligere har anvendt, når den har ønsket at skærpe strafniveauet for bestemte lovovertrædelser.

Straffelovrådet finder imidlertid, at den gældende delte strafferamme på henholdsvis fængsel i 8 år (jf. § 222, stk. 1, om børn under 15 år) og fængsel i 12 år (jf. § 222, stk. 2, om børn under 12 år) er fuldt tilstrækkelig, også når hensyn tages til ønskerne om, at anvendelsen af de nævnte udnyttelsesformer skal indgå som en skærpende omstændighed ved strafudmålingen.

Straffelovrådet finder således ikke grundlag for at foreslå en forhøjelse af de gældende strafferammer i straffelovens § 222, der svarer til strafferammerne efter straffelovens § 216.

5.3.4. På den anførte baggrund foreslår Straffelovrådet, at det i tilknytning til selve bestemmelsen om samleje med børn under 15 år (straffelovens § 222) udtrykkeligt angives i loven, at det ved strafudmålingen skal indgå som en skærpende omstændighed, at gerningsmanden har opnået samlejet ved udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed.

Straffelovrådet finder, at en sådan strafskærpelsesbestemmelse bør kunne finde anvendelse både i de tilfælde, der er omhandlet i straffelovens § 222, stk. 1 (om samleje med barn under 15 år), og i de tilfælde, der er omhandlet i straffelovens § 222, stk. 2, 1. led (om samleje med barn under 12 år). Derimod finder rådet ikke behov for en strafskærpelsesbestemmelse som den foreslåede i forhold til de tilfælde, hvor gerningsmanden har opnået samlejet ved anvendelse af tvang eller trusler, idet en sådan form for udnyttelse af en fysisk eller psykisk overlegenhed fra gerningsmandens side allerede er omfattet af straffelovens § 222, stk. 2, 2. led.

Et forslag til udformning af en strafskærpelsesbestemmelse som den foreslåede er medtaget nedenfor under pkt. 5.6.

5.4. Udnyttelse af en fysisk eller psykisk overlegenhed

5.4.1. Ved vurderingen af, om gerningsmanden har udnyttet en fysisk eller psykisk overlegenhed til at skaffe sig samleje (eller anden kønslig omgængelse) med et barn under 15 år – hvorved forholdet efter omstændighederne kan sidestilles med en voldtægt, jf. ovenfor under pkt. 5.1 – bør der efter Straffelovrådets opfattelse navnlig lægges vægt på aldersforskellen mellem gerningsmanden og forurettede, herunder om forurettede er et mindre barn. Endvidere bør det bl.a. indgå i vurderingen, om forurettede som følge af en særlig familiemæssig eller anden tilknytning til gerningsmanden har haft vanskeligt ved at sige fra eller på anden måde modsætte sig overgrebet. Det bør tillige indgå, om gerningsmanden har opsøgt forurettede og taget initiativ til overgrebet.

Der vil i den forbindelse efter Straffelovrådets opfattelse navnlig kunne være grundlag for at antage, at gerningsmanden har udnyttet en fysisk eller psykisk overlegenhed, hvis der er tale om overgreb mod et barn i alderen op til 10-11 år. Som anført ovenfor under pkt. 5.1 indikerer forurettedes alder i sådanne sager således efter Straffelovrådets opfattelse normalt i sig selv, at forsøg på eller fuldbyrdet vaginalt eller analt samleje (dvs. tilfælde som i Rigsadvokatens notat er henført under kategori 2 og 3) med et barn i den nævnte aldersgruppe som udgangspunkt må anses for at være opnået gennem udnyttelse af gerningsmandens fysiske eller psykiske overlegenhed, selv om der ikke er anvendt vold eller trusler herom. Det vil i særlig grad gælde, jo yngre barnet er, og jo mere intenst overgrebet er.

Efter Straffelovrådets opfattelse vil der som anført sammesteds efter omstændighederne også kunne være grundlag for at anse forsøg på eller fuldbyrdet vaginalt eller analt samleje med et barn i alderen 12-14 år for opnået ved udnyttelse af gerningsmandens fysiske eller psykiske overlegenhed. I forhold til børn i denne aldersgruppe vil det imidlertid i højere grad end i forhold til mindre børn bero